

РЕЦЕНЗІЯ

*на освітньо-наукову програму «Професійна освіта»
галузі 01 Освіта / Педагогіка за спеціальністю 015 Професійна освіта
(за спеціалізаціями) третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти*

Однією з актуальних потреб сучасного науково-освітнього простору є підготовка науково-педагогічних працівників для закладів вищої та професійної (професійно-технічної) освіти, а також викладачів, здатних до науково-дослідної роботи, творчого переосмислення нагальних освітніх проблем і конструктивного їх вирішення. Зважаючи на це, важливо трансформувати пострадянський алгоритм підготовки майбутніх докторів філософії в закладах вищої освіти та привести його у відповідність до світових вимог. Це передбачає формування у майбутніх докторів філософії системи цінностей, орієнтованої на творчу наукову й викладацьку діяльність, високого рівня професійно-наукової, комунікативної, інформаційної та педагогічної культури, належних методологічних знань і вмінь, необхідних для якісного виконання наукового дослідження та функціональних обов'язків у закладах вищої, професійної (професійно-технічної) освіти.

На реалізацію цих завдань спрямована науково-освітня програма «Професійна освіта» для підготовки майбутніх докторів філософії зі спеціальності 015 Професійна освіта (за спеціалізаціями) у Львівському державному університеті безпеки життєдіяльності, розрахована на 240 кредитів ЄКТС, з яких освітній компонент становить 48 кредитів ЄКТС; науково-дослідницький компонент – 192 кредити, термін навчання 4 роки. У складі робочої групи, яка розробила програму: Литвин А. В. (керівник робочої групи), Козяр М. М., Руденко Л. А., Цюприк А. Я., Березяк К. М.

Як свідчить аналіз, освітньо-наукова програма має академічну, науково-дослідницьку та прикладну зорієнтованість, відображає логіку освітнього процесу, узгодженість освітньої та наукової складових, що забезпечує якісну підготовку майбутніх докторів філософії до розв'язання комплексних проблем дослідницько-інноваційного характеру та продукування нових ідей у галузі професійної освіти. Освітня та наукова складові програми ґрунтуються на принципах студентоцентризму, проблемно орієнтованого й особистісно орієнтованого навчання, які передбачають вирішення складних завдань із використанням набутих знань; опанування методології та організації проведення наукових досліджень; отримання та вдосконалення навичок педагогічної діяльності; індивідуальне наукове керівництво.

Серед позитивів зазначимо, що розробники програми доклали зусиль щодо її спрямування на набуття здобувачами освіти чітко визначених інтегральної, загальних і фахових (професійно орієнтованих) компетентностей, приділена належна увага формуванню «м'яких» навичок і досягненню предметних

результатів навчання. Привертає увагу наявність у циклі вибіркових дисциплін курсів «Управління науковими проектами та реєстрація прав інтелектуальної власності» та «Управління освітнім процесом у закладах професійної освіти», спрямованих на опанування управлінських аспектів науково-педагогічної діяльності.

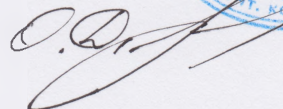
Також слід наголосити на використанні розробниками програми сукупності традиційних та інноваційних форм і методів організації освітнього процесу, зокрема дистанційної, новітніх освітніх технологій, що забезпечує належні умови для професійно-педагогічного та науково-дослідницького розвитку майбутніх докторів філософії. Особливу увагу привертають тренінги, дискусії, науково-педагогічна практика, технології модульного, контекстного навчання, саморозвивальні, комп'ютерно орієнтовані та проєктні технології, кейс-стаді та ін.

Позитивними складовими рецензованої освітньо-наукової програми вважаємо включення у перелік обов'язкових компонентів циклу загальної підготовки дисциплін «Етика та академічна доброчесність в освіті і науці», «Методологія та організація наукових досліджень», «Педагогіка і психологія вищої школи», вивчення яких спрямоване на формування і розвиток у майбутніх докторів філософії професійно і соціально важливих якостей особистості, необхідних для ефективної науково-дослідницької та педагогічної діяльності.

Варто вказати на достатню кількість програмних результатів навчання (15), чітко структурованих у матриці їх забезпечення відповідними компонентами, а також на організацію самостійної роботи здобувачів освіти, пов'язаної як із навчанням, так і з виконанням науково-педагогічного дослідження, що сприяє розвитку в них здатності до безперервного самовдосконалення у професійно-педагогічній та науково-дослідній діяльності.

Підсумовуючи викладене, вважаємо, що освітньо-наукова програма «Професійна освіта» для підготовки майбутніх докторів філософії галузі 01 Освіта / Педагогіка за спеціальністю 015 Професійна освіта (за спеціалізаціями), розроблена робочою групою у Львівському державному університеті безпеки життєдіяльності, є унікальною за освітньою складовою, враховує вимоги до структурування змісту програм підготовки здобувачів вищої освіти третього (освітньо-наукового рівня) та може бути рекомендована до впровадження.

Заступник начальника кафедри психології,
педагогіки та соціально-економічних дисциплін
Національної академії Державної
прикордонної служби України
імені Богдана Хмельницького,
доктор педагогічних наук, професор

 Олександр ДІДЕНКО

